

Nepalesisch-deutsches Wörterbuch (Auszug)

Hema Adhikary

क

- क** 1° क_Λ erster Konsonant des *DA* | Phonem क_Λ, Rufnamen wie कपुरि क_Λ, ब्रिखकण्ठे क_Λ, ... | velar, stimmlos, nicht-aspiriert
- क** 2° क_Λ *S* 1. *m* die Bezeichnungsform für die Weltseelen oder magische Kräfte wie ब्रह्मा-तत्त्वा, जामा, विष्णु, ... |; ^s Feuer, ^s Geräusch, ^s Licht, ^e Sonne, ^e Zeit, ... 2. *n* erstes Zeichen bei der Auswertung, Gliederung oder Untergliederung von Sachen 3. *pr* was, wer 4. *part, nsi* -s, -er wie नाम Name – नामक namens, अनुरोध Bitte, Ansuchen, Anforderung – अनुरोधक Bittsteller-, Ansucher-, Anforderer- पाठ Lehre – पाठक Lehrer, लेख Text – लेखक Verfasser
- कँचिया** 'kãtsija [kãts+ija] *adj* 1*i*. unreif | ~ फल – unreifes Obst | *s*: कँचो | 2*i*. nicht gar | ~ खाना – nicht gares Essen | *s*: अधकल्चो | 2. nicht ganz trocken | ~ दाउरा – nicht ganz trockenes Brennholz
- कँटिलो** 'kãt̪ilo [kãŋt̪ã/kãt̪ã+ilo] *adj* dornig, stachelig, spitzig | *s*: कँडादार
- कँठिनी** 'kãt̪ini ['kãt̪e+ini] *f* 1. *humor* ^eBrahmin-Frau | ~ को पिका – das Küchensitzbrett der Brahmin-Frauen | *synom*: बाहुनी | 2. *abw, valt* *f* ^e Bewohnerin eines Stadt-/Dorfrandgebietes | हप्ताको एक
- पटक** ~ हरू शहरमा किनमेल गर्न जान्छुन – Einmal in der Woche gehen die Landbewohnerinnen in die Stadt einkaufen..
- कँडारो** 'kãdaro [kami+aro] *m ethn* 1. ^r Nachkomme von Hufschmied und Schusterin || कँडानी /-o>ni/ *f ethn* weibliche Form zu ↑ कँडारो
- कँडाली** 'kãdali *S* [kãraŋei] ^r einhenklicher Bambus- oder Rohrkorb | ~ मा ल्याएको ताजा तरकारी – in einem einhenkeligen Korb gebrachtes frisches Gemüse | *s*: डाली; करण्डी
- कँगेकेशरि** 'kãde-keʃari [kãde+keʃari] *f bot* 1. ^s Solanum, ^e Solamine 2. ^e Blüte von 1 | *L* Solanum xanthocarpum, Solanaceae | *s*: जङ्गली गुलाफ
- कँडेचमेली** 'kãde-tʃameli [kãde+tʃameli] *f bot* 1. Pflanzenart der Jasminfamilie) 2. ^e fleur de 1 | *L* ? | *s*: जङ्गली चमेली, बन चमेली
- कँडेल** 1° 'kãdel *S* [kãraʋir] *m bot* 1. ^r Oleanderbaum 2. ^e Oleanderblüte | *L* Nerium odorum | *s*: करवीर
- कँडेल** 2° *m ethn* nepalesischer Klan- oder Stammesname || कँडेलनी /-nl/ *f* weibliche Form zu ↑ कँडेल

Abkürzungsverzeichnis: *DA*=Devanagari-Alphabet, *L*=latin, *na*=Abstraktum, *s* :=Synonym, *S*=Sanskrit, ... **Umschrift** (= *herkömmllich*) ण, ञ=a, a=ā, ङ=i, ङ=ī, उ=ū, ङु=au, त्=c, त=ç, फ=ʃh, ण=ɳ, द=dh, ज=ś, ज=ś, ज=y, ...

- कंधेउली** 'kād̪euli [kād̪+euli] *na* ^e
Traglatte | काठमाण्डुका किसानहरु
~ लगाएर उनका सामानहरु बजार-
मा ल्याउछन – Die Bauern von
Kathmandu bringen ihre Ware
auf einer ~ zum Markt. | *s*: नोल
- कंधेरी** 'kād̪eri [kād̪+eri] *na* ^r (die
Schulter bedeckender) Schal |
केटी रङ्गीचङ्गी ~ लगाउँछिन –
Die junge Frau trägt einen kun-
terbunten Schal. | *s*: मजेत्रो,
पछौरा, बर्को, कांधे, कंधेउली,
कंधेली, कंध्यौरी, कंध्यौली
- कंधेली** 'kād̪eli [kād̪+eli] *na* ↑ कंधेरी
- कंध्याइ** 'kād̪jai [kād̪i+jai] *na* ^s
Faulenzen, ^e Faulheit | ~ को काम
शिर न पुच्छर – Die Arbeit des
Faulenzens [hat] weder Anfant
noch Ende. | *s*: अल्छी || कंध्याइनु
/-nu/ *v* **1.** faulen, faul werden, in
Fäulnis übergehen **2.** zunehmen
|| कंधाउनु /-i > unu/ *v* **1.** faulenz-
zen, sich dem Nichtstun hinge-
ben **2.** dick machen (Gewicht)
- कंध्याहा** 'kād̪jaha [kād̪+jaha] *adj* **1.**
zu einer Streitpartei gehörend
2. eine Streitpartei unterstüt-
zend | ऊ दुर्जनको ~ हो –
Er ist ein Unterstützer von
Gangstern/Mafiosi/Halunken.
- कंध्यौरि** 'kād̪ɔuri [kād̪+jɔuri] *na* ↑
कंधेरी
- कंध्यौली** 'kād̪ɔuli [kād̪+jɔuli] *na* ↑
कंधेरी
- कंपाइ** 'kāpai [kāp+ai] *S* [kāmpa] *m*
1. ^s Zittern, ^s Schaudern *vor*
Kälte, Wut, Angst | रिसले ~
एको मानिस – ein vor Wut
zitternder Mensch | **2.** *geog*
^s Beben | भुइँचालोको ~ कडा
थिए – Die Erschütterung des
- Erdbebens wzt stark. || कंपाइनु /-
nu/ *vk* **1.** erzittern, erschauern
2. erbeben || कंपाउनु -i ~ unu/ *vp*
↑ कंपाइनु
- कँवर** 'kāvaɾ *S* [kumar] *m* **1.** ^r
Nachkomme eines Asketen (oder
Yogis) | ~ को अनुहार माया लागदो
छ – Das Gesicht des ~ ist nied-
lich. | **2.** *lit* ^r Junggeselle
- कँवारी** 'kāvari *S* [kumari] *f* *bot* **1.**
Pflanzenart **2.** Blüte von **1** |
L Aloe perfoliata (oder arbore-
scens)
- कँस** kāsa *na* *regn* **1.** ^s kaltes Gebiet
| ~ मा न्यानो लुगाहरुको ज्यादै
महत्व छ – In einem kalten Gebiet
sind die warmen Kleider sehr
wichtig. | **2.** ^e Bergsspitze | ~ मा
जाडो हुन्छ – Es ist kalt auf der
Bergsspitze.
- कई** kai [*Pr* kai, *S* kai-i] *adj* **1.** ver-
schiedene | ~ कुरा भन्नु – ~ Sachen
erzählen | **2.** mehrere; einige | ~
पटक जानु – mehrmals gehen |
3. einige | ~ बार आउनु – einige
Male kommen
- कउल** ^{1°} 'kāl *na* ^e glühende Kohle(n)
| ~ मा सेकाएको मासु मिठो हुन्छ
– Auf glühenden Kohlen gegrill-
tes Fleisch ist schmackhaft. | *s*:
अँगेठो, भुङ्गो, स्फुलिङ्ग
- कउल** ^{2°} *Nw* [kāvaɪ] *na* ^r Zwischen-
raum (*Raum zwischen Säulen,*
Stangen, Bäumen) | विरुवाहरुको
~ मा माकुराको जालो छ –
Im Zwischenraum zwischen den
Pflanzen gibt es Spinnennetze. |
s: | ~ कवल
- ककडी** kakadi *S* [karkaɽi] *f* *bot* **1.**
^e Gurke, ^e Schlangengurke, ^e
Salatgurke **2.** Pflanze von **1** |

L Cucumis utilissima (oder *sativus*) | *s*: काँक्रो, लम्काँक्री, ककरी

ककनन kakanan *na kispr* 1. ^s
Lernen 2. ^s Lesen | *rw* ~
गर्नु - halblaut lesen; mur-
melnd/grübelnd/zögernd lesen
|| ककनम /-n>m/ *na* ↑ ककनन

ककनी kakani *S* [kaŋkaŋi] *m* 1. ^r
Armreif, ^r Armring (*aus Bronze,*
Messing) | *s*: चुरो, बाला,
ककनु | 2*i.* ^r Wasserschwall,
^r Wasserfall, ^e Wasserquelle |
s: छाँगो, झर्ना, मूल | *ii.* ^s
feuchtes Gelände; ^s Gelände im
Schatten | *s*: चीस्याने/ओसिलो
जग्गा | 3. Kakani (Name ei-
nes Touristengebiets nordwest-
lich von Kathmandu | ~ को
सुन्दरता – die Schönheit des ~

ककनु kakanu *S* [kaŋkaŋa] *m* ^r
Armreif, ^r Armring | *s*: चुरो, बा-
ला, ककनी

ककरी kakari *S* [karkaṭi] *f bot* ↑ काँक्रो,
लम्काँक्री, ककडी | *rw* ~ मकरी ei-
ner der sich von Körnern ernährt

abw Körnerfresser

ककस kakas [kas+kas] *prn* 1. wer 2.
von wem

कका kaka *Nw* [kaka] *m* 1. ^r
Bindfaden für Drachen) 2. ^r jün-
gerer Vaterbruder, ^r Onkel, ^r
Vetter

ककार kakar *S m* ^r Buchstabe ka / क

ककुद kakud *S min lit* 1. ^e Bergspitze,
^r Berggipfel, ^r Gipfel | *s*: टाकुरो,
शिखर | 2. ^r Ochsenbuckel; ^r
Kamelhöcker | *s*: जुरो | 3. ^r
Königsparasol, ^e Insignien des
Königs | *s*: राज-चिह्न | 4. ^e
Vorzüglichkeit; ^e Überlegenheit |
s: प्रधानता, श्रेष्ठता

ककुभ kakuw *S m* 1. *inst i.* ^s
Blättchen der *viṇa ii.* ^r
Hohlraum der Vibrationskugel
der *viṇa iii.* Motiv (bestimmte
Tonfolge und ihre Noten in der
viṇa-Musik 2. *bot* Baumart | *L*
Terminalia arjuna | *s*: काउलो |
3. die Konkavität an einem Berg

Abkürzungsverzeichnis: *F*=Farsi, *Nw*=Newari, *Pr*=Prakrit, *S*=Sanskrit, ... **Umschrift**
(= *herkömmlich*) ʌ, ɔ=a, a=ā, ɪ=i, i=ī, ʃ=kk, ɖ=d, ɳ=nā, ɲ=ñ, ʒ=j, ...

**Nepalesisch-deutsches Wörterbuch:
Rechts- und Verwaltungsbegriffe**

- मुलुक** muluk *Subst* Nation *f*, Republik *f*, Staat *m*; Land *n*, Gebiet *n*, Region *f*, Territorium *n* || *synon* देश, राज्य, राष्ट्र; प्रदेश, प्रान्त, इलाका, भूमि || मुलुकी mulukī *adj* national, republikanisch, staatlich, regional, territorial || *Synon* देशीय, राज्य सम्बन्धि, राष्ट्रीय; प्रदेशीय, प्रान्तीय, इलाकाई, भूमि सम्बन्धि || मुलुकी ऐन mulukī 'ain *Subst* Bürgerliches Recht *n*, Römisches Recht *n*, Zivilrecht *n* || *Synon* ऐनसबाल
- मुवकिल** muv'vakkil *Subst* Klient *m*, (Klientin *f*) || *synon* ग्राहक, वकिललाइ काममा लगाउने मानिस
- मुष्ट** muṣṭa *Subst* auf einen Schlag (durch einen einmaligen Schlag) || *synon* एकै किस्ता
- मूल-** -mūl- *Adj* Grund-, Haupt-, General-, Quell- || आधार, मुख्य, प्राथमिक, मुहान || मूल कानून mūl kânūn *n* Grundgesetz *n* || *synon* राष्ट्रीय संविधान || मूलभूत mūl'būt *Adj* fundamental, grundlegend, wesentlich || *Synon* आधार रूप
- मूल्य** mūlya *Subst* Satz *m*, Preis *m*, Wert *m*, Nutzen *m* || *Synon* मोल, दाम, महत्व, उपयोगिता || मूल्याङ्कन mūlyaṅkan *Subst* Bewertung *f*, Schätzung *f* || *Synon* अँकाइ
- मृत्यु** mṛtyu *Subst* Tod *m*, Sterben *n*, Ende *n* || *Synon* मरण, परलोक, स्वर्गवास; अन्त || मृत्युकालीन घोषणा mṛtyu,kālīn ghōṣaṇā *Subst* Testament auf dem Sterbebett || *synon* मरणासन्यको बयान || मृत्युदण्ड mṛtyu,ḍaṇḍa *Subst* Todesstrafe *f* || *Synon* ज्यान सजाय
- मेजो** mejo *n* Abfindung *f*, Entschädigung *f*, Schadensersatz *m* || *synon* बेजो, हर्जना, भर्ताल, क्षतिपूर्ति, मुआब्जा
- मेट्टु** meṭṭu *Vt* auslöschen, auswischen; verwischen || *synon* हटाउनु, नामेट गर्नु; सखाप पार्नु
- मेठ** 1° meṭḥ *Subst* Arbeiterführer *m* || *Synon* ज्यामीनाइके
- मेठ** 2° meṭḥ *Subst* 1. Dienstgrad *m*, Dienstbezeichnung *f*; sozial Insignie *f*, Rank *m* [Verantwortungsträger für die Steuerannahme in der Region Tarai]; 2. Neuland *n* (besonders für Siedlungen) || *Synon* 1. मदेसमा जिमिदार सरहको दर्जा वा मान, जिम्मल 2. सरजमिन, नयाँ जमिन (खास गरेर बस्तीकोलागि) || मेठबन्दि meṭḥ,bandī *Subst* Niederschrift für die Buchführung einer neuen Siedlung || *Synon* सरजमिन फाँटबारी, मुचुल्का-कागत

Abkürzungsverzeichnis: adj=Adjektiv, adv=Adverb, f=Femininum, m=Maskulinum, n=Neutrum, synon=Synonym ... **Umschrift** v wie in *accident* (englisch), kh ... deutsch *doch*, Bh ... deutsch *Wagen*

**Nepalesisch-deutsch-englisches Wörterbuch:
Rechts- und Verwaltungsbegriffe**

- पकडाउ** pakdāu *n* • Arrest *m*, Festnahme *f*, Verhaftung *f* • arrest ; capture, in custody || in Haft (inhaftiert) sein ~ to be under arrest • पकडाउ-मा पर्नु (हुनु || einen Haftbefehl erlassen • to issue a warrant of arrest • पकडाउको अधिपत्र (वारन्ट) काट्नु • पकडाउको पूर्जा लगाउनु || Die Polizei nahm mehrere Verhaftungen vor. • The police made several arrests. • प्रहरीले धेरै नै पकडाउ गरे || *synon* पक्राउ, गिरफ्तारी
- पक्का** pakka *adj* • echt, real; fachmännisch; sicher, zuverlässig • true, real; expert; sure, reliable || Hiermit wird die Richtigkeit dieser Abschrift bestätigt. • It is hereby certified that this is a true copy • यहाँ यस पक्का प्रतिलिपिको प्रमाण गरिन्छ, || Das Realeinkommen beträgt [ist] 1 500 Rupien. • The real income is 1,500 rupees. • पक्का (शुद्ध) आमदानी १५०० रुपियाँ हो || Aussage eines Sachverständigen • testimony of an expert • विशेषज्ञको साक्षी || zuverlässiger Zeuge • reliable witness • पक्का साक्षी || *synon* वास्तविक; दक्ष; मजबुत; अनुभवि; निश्चित
- पक्कापक्की** pakka,pakki *Subst* • Entscheidung *f*, Festsetzung *f*, Entschluss *m* • determination, evaluation, decision || Ein schriftliches Urteil wird zugestellt. (Die Aufhebung der Absprache wird mitgeteilt.) • a written verdict will be issued (the termination of an agreement will be issued) • सम्झौताको निर्णयको अभिलेख प्रकाशन गरिन्छ || *synon* दृढ, निश्चय, निर्णय
- पक्की** pakki *Adj* • 1. beglaubigt (*Dokument*) 2. betoniert oder zementiert (*Bau*) • 1. attested (*document*) 2. concreted or cemented (*building*) || ein beglaubigtes Dokument vorlegen • to submit a certified document • प्रमाणित दस्तावेज पेश गर्नु || ein Gebäude aus Beton bauen • to construct a building out of concrete (or by using cement) • कंक्रीट वा सिमेन्ट लगाएर भवन बनाउनु || *synon* 1. प्रमाणित 2. दृढो || **Note** : Nepalesisches Baugesetz §6, Baubestimmungen für Häuser und Gebäude || **Note**: Nepalese Construction Law, §6, regulation for the construction of houses and buildings || सूचना: नेपालको मुलुकी ऐन § ६, घर र भवन बनावटको नियम
- पक्रानु** pakranu *vt* • verhaften, festnehmen; zur Erkenntnis gelangen, feststellen • to arrest, to capture; to realize, trace || Die Polizei hat den Täter verhaftet. • The police has arrested the criminal. • प्रहरीले अपराधिलाइ गिरफ्तार गरे || *synon* गिरफ्तार गर्नु, समात्नु
- पक्राउ** pakrau *n* • ↑ पकडाउ
- पक्ष** paksa *Subst* • Partei *f*, Seite *f* • party; side || für- und gegenseitige Parteien eines Streits • supporting and opposing parties of a dispute • झगडाको पक्ष

र विपक्षका दलहरू || *synon* तर्फ,
पट्टि, तिर

पक्षपात pakṣa,pāt *Subst* • Parteilichkeit
f;, Voreingenommenheit *f*,
Befangenheit *m* • partiality;
prejudice, bias || parteiischer
Schiedsspruch • partial award,

partial judgement • पक्षपाती
फैसला | jemandes Interessen be-
einträchtigen/verletzen • to
prejudice someone's interests
• पनपक्षमा भएको निर्णय || *synon*
पनपक्ष, काख-पाख, तरफदारी,
मुलाहिजा, मोलाहिजा, चाप्लुसी

Hinweise zur Aussprache: ks etwa wie in accident (englisch), a ... German (englisch), ā
all (deutsch), c wie Zahl (deutsch), ... **Pronunciation tips:** ks approximately as in accident,
a ... German or Ulster, ā ... art, c chess